

Сердюк Б.М.
к.т.н., доцент НТУУ «КПІ»
Жадан І.І.
студент ФММ НТУУ «КПІ»

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЕФЕКТИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ ВИРОБНИЧИХ ПОТУЖНОСТЕЙ ПІДПРИЄМСТВ

Забезпечення певних темпів розвитку і підвищення ефективності виробництва можливе за умови інтенсифікації відтворення та кращого використання діючих основних фондів і виробничих потужностей підприємств. Зараз саме такі шляхи можуть дати підприємствам додаткові важелі в підвищенні конкурентоспроможності їхньої продукції. Предметом дослідження статті є підвищення рівня ефективного використання основних фондів і виробничих потужностей підприємства.

Maintenance of definite development rate and increase in production efficacy are possible due to improvement of main functioning funds and productive capacity of enterprises. Nowadays this ways can give enterprises a lever in amelioration of their production. Subject of investigation was increase in the level of main funds effective use and productive capacity of enterprises.

Ключові слова: ефективність виробництва, основні фонди, виробничі потужності, обсяги виробництва, продуктивна робота, екстенсивне завантаження, інтенсивне навантаження, інтенсифікація технологій.

Вступ. Головною ознакою підвищення рівня ефективного використання основних фондів і виробничих потужностей підприємства є зростання обсягу виробництва продукції. Кількість же виробленої продукції при наявному розмірі виробничого апарату залежить, з одного боку, від фонду часу продуктивної роботи машин і устаткування протягом доби, місяця або року, тобто їх екстенсивного завантаження, а з другого, – від ступеня використання знарядь праці за одиницю часу (інтенсивного навантаження) [3].

Постановка задачі. Підвищення ефективності використання діючих основних фондів і виробничих потужностей підприємств, з одного боку, сприяють постійному підтриманню належного технічного рівня кожного підприємства, а з іншого, – дозволяють збільшувати обсяг виробництва продукції без додаткових інвестиційних ресурсів, знижувати собівартість виробів за рахунок скорочення питомої амортизації та витрат на обслуговування виробництва і його управління, підвищувати фондвіддачу і прибутковість.

Результати дослідження. Всю сукупність заходів щодо кращого використання виробничих потужностей підприємства умовно можна поділити на дві групи:

перша – збільшення екстенсивного завантаження;

друга – підвищення інтенсивного навантаження.

При цьому треба відзначити дві важливі обставини.

По-перше, якщо екстенсивне завантаження машин і устаткування можна підвищувати до певного рівня, обмеженого календарним фондом часу, то можливості підвищення інтенсивного навантаження устаткування, його продуктивності практично не є такими вичерпними.

По-друге, здійснення заходів екстенсивного напрямку, як правило, не потребує капітальних витрат, а підвищення рівня інтенсивного використання виробничого апарату зв'язане зі значними інвестиціями [1].

Великим резервом збільшення продуктивної роботи виробничого устаткування є максимально можливе скорочення його простоїв. На підприємствах з дискретним виробництвом кількість не працюючого впродовж доби устаткування нерідко досягає 15-20% загального його парку, а внутрішньо змінні простої складають 10-15% робочого часу. Це спричинюється: неузгодженістю пропускної спроможності окремих цехів і дільниць; незадовільною організацією технічно-профілактичного обслуговування та ремонту устаткування; відсутністю робітників тих чи інших професій; перебоями у забезпеченні виробами, оснащенням, пристроями, підйомно-транспортними засобами тощо [5, 6].

Для підприємств ряду галузей індустрії, і перш за все машинобудування, надзвичайної гостроти набула проблема підвищення коефіцієнта змінності роботи виробничого устаткування. Якщо довести реальну змінність роботи устаткування до раціонального рівня (1,7-1,8), то можна було б збільшити випуск машинобудівної продукції більше ніж на 30%.

Значному поліпшенню екстенсивного завантаження діючих засобів праці сприяє зниження частки недіючого устаткування, а також виведення з експлуатації зайвого та неефективно використовуваного устаткування і організація завдяки цьому повноцінної двозмінної роботи. Здійснення таких заходів дало б можливість значно підвищити фондівдачу на підприємствах різних галузей промисловості та народного господарства [3].

Вирішальне значення для підвищення рівня інтенсивного використання основних фондів має своєчасне здійснення заходів щодо модернізації фізично спрацьованого і технічно застарілого устаткування [2].

До важливих факторів, що зумовлюють зростання продуктивності устаткування за одиницю часу, відносяться запровадження новітньої технології, інтенсифікація виробничих процесів. Підприємствам різних галузей властиві свої специфічні способи інтенсифікації технологій виготовлення продукції, виконання робіт або надання виробничих послуг (застосування, наприклад, киснево-конвертерного методу плавлення сталі у чорній металургії; різних каталізаторів, високих температур і тиску – у хімічній промисловості; обробки металу тиском, точних методів литва – у машинобудуванні тощо).

Використання вугільного пилу, побічних продуктів коксохімічної промисловості дає не тільки можливість зменшити частку природного газу, але й разом зі збільшенням температури дуття і тиску під колошником домни зумовлює зростання виробництва.

Значного підвищення інтенсивного навантаження устаткування на підприємствах можна досягти завдяки застосуванню прогресивних форм і методів організації виробництва (концентрації, спеціалізації, кооперування та комбінування; гнучких, потокових і роторно-конвеєрних ліній), що дозволяють використовувати високопродуктивне автоматизоване устаткування.

Досить істотні за величиною резерви кращого екстенсивного та інтенсивного використання основних фондів і виробничих потужностей мають бути реалізовані шляхом освоєння у стислі строки проектних потужностей, введених в дію нових технологічних агрегатів, ліній, устаткування.

Висновки. В умовах ринкової економіки діюча система господарювання в цілому повинна містити в собі достатні економічні стимули ефективного використання виробничих потужностей, усього наявного майна функціонуючих підприємств. Дійова система таких колективних та індивідуальних економічних стимулів на підприємствах різних галузей народного господарства України поки що знаходиться на стадії свого становлення і розвитку [4]. За нормальних умов цьому можуть сприяти: реалізація програми роздержавлення та приватизації власності; широке акціонування підприємств, система їх оподаткування; побудова механізму оплати праці залежно від кінцевих результатів виробництва; більш гнучка амортизаційна та інвестиційна політика; державна підтримка здійснюваних підприємствами великих інвестиційних проектів, підприємницької і зовнішньоекономічної діяльності тощо [7].

А діюча зараз криза сама по собі є могутнім стимулом для всіх підприємств. Адже кожна криза має дуалістичний характер – окрім негативного, вона спричинює і позитивний ефект. В ній створюються умови для інтенсифікації економіки і вихідний момент для нових масових капіталовкладень. Це пов'язане з тим, що, по-перше, криза знецінює основний капітал і тим самим створює умови для відновлення виробничого апарату. По-друге, криза примушує до відновлення основного капіталу на новій технічній базі [8, 9, 10]. Масове моральне зношування основного капіталу, викликане кризою, змушує всіх підприємців застосовувати нову техніку. Отже, криза розчистить шлях для масових інвестицій і допоможе економіці перейти в нову фазу.

Перелік посилань

1. Бойчик І.М. Економіка підприємства : навч. посібник / І. М. Бойчик. - К. : Атіка, 2002. – 479 с. – ISBN 966-8074-29-7.
2. Горобинская М.В. Диффузия технологических нововведений – форма обновления активной части основных фондов предприятий / Горобинская М.В. // Вісник ХДЕУ. – 2001. – № 4 (20).
3. Круш П.В. Економіка підприємства : навч. посібник / [П.В. Круш, В.І. Подвігіна, Б.М. Сердюк та ін.] за заг. ред. П.В. Круша, В.І. Подвігіної, Б.М. Сердюка. – [2-ге вид., стереотип.]. К.: Ельга – Н, КНТ, 2009. – 780с. – ISBN 978-966-373-503-0.

4. Стратегії економічного розвитку в умовах глобалізації : моногр. / [Д. Г. Лук'яненко, О.Г. Білорус, Б. В. Губський та ін.] ; за ред. Д. Г. Лук'яненка. – К. : Либідь, 2000. – 582 с.
 5. Економіка підприємства [Текст] : навчальний посібник / А. В. Шегда, Т. М. Литвиненко, М. П. Нахаба та ін. ; За ред. А.В. Шегди ; М-во освіти і науки України. – Київ : Знання, 2005. – 431 с. ; 20 см. – ISBN 966-346-034-2
 6. Економіка підприємства [Електронний ресурс] : підручник / За заг. ред. д-ра екон. наук, проф. С. Ф. Покропивного. – К. : КНЕУ, 2000. – 328 с. – ISBN 966-574-156-X
 7. Аналіз ефективності використання фінансових ресурсів (виробничі фонди та ефективність). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.slv.com.ua/darom/finans/001.html>.
 8. http://www.niss.gov.ua/book/StrPryor/11_2009/30.pdf.
 9. Особливості функціонування деревообробного виробництва. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://derevo.info/content/detail/154>.
 10. http://www.nbuu.gov.ua/portal/natural/Vntu/2008_17_1/77.pdf.
-

Красношанка В.В.

доцент НТУУ «КПІ»

Гиленко К.М.

магістрантка ФСП НТУУ «КПІ»

ВПЛИВ АТЕСТАЦІЇ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕРСОНАЛУ ОРГАНІЗАЦІЇ

Атестація персоналу – це визначення особистих та професійних якостей працівників на основі завдань розроблених критеріїв. Регулярне оцінювання персоналу дозволяє виявити рівень компетенції спеціалістів, правильно сформулювати цілі діяльності працівників і розробити адекватну систему мотивації. Однак на практиці атестація часто зводиться до формальної процедури, що робить її абсолютно неефективною. Основна причина такого стану відсутність тривалої та кропіткої роботи до проведення атестаційної процедури.

Attestation of personnel is determination of the personal and professional qualities of workers on the basis of tasks of the developed criteria. The regular evaluation of personnel allows to find out the level of jurisdiction of specialists, correctly to formulate the aims of activity of workers and develop the adequate system of motivation. However in practice attestation is often taken to formal procedure which does her absolutely uneffective. Principal reason of such state is absence of the protracted and tedious work to conducting of attestation procedure.

Ключові слова: атестація, персонал, технологія оцінки, етапи атестації, кадрова служба, компетенції.

Вступ. Атестація є необхідною умовою успішного функціонування будь-якого підприємства, адже це ніби діагностика життєдіяльності організації, у